

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการ สู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้ได้แนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของ กศน. ที่ต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ มีวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ คือ (1) เพื่อประเมินโครงการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการ กศน. สู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้รูปแบบ (CIPP MODEL) (2) เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานโครงการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินโครงการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร กศน. คณะกรรมการสถานศึกษา นักศึกษาคนพิการ และผู้ดูแลหรือผู้ปกครองนักศึกษาพิการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 204 คน สำหรับขอบเขตด้านเนื้อหาของการประเมินโครงการได้กำหนดกรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นักศึกษาคนพิการ ใน 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ กิจกรรมเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถพิเศษ โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการ 4 ด้าน คือ การประเมินด้านบริบท (C : Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (I : Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (P : Process Evaluation) การประเมินด้านผลผลิต (P : Product Evaluation) ซึ่งได้ประเมินโครงการในปีการศึกษา 2561 ภาคเรียนที่ 1 และ 2 (พฤษภาคม 2561 – เมษายน 2562)

ผลการประเมินจากผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการ สู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้รูปแบบซีบีพี (CIPP Model) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และทุกด้านสูงกว่าเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ 3.51 โดยในด้านกระบวนการ มีผลการประเมินสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผลผลิต ด้านบริบท และ ด้านปัจจัยนำเข้า ของโครงการตามลำดับดังนี้

1. ด้านบริบท (Context) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยทุกรายการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด 3.51 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โครงการ มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการสำรวจสภาพปัญหาและ ความต้องการของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สภาพความต้องการ ของนักศึกษา ประชาชน มีการวางแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและนโยบาย

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด 3.51 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ภาควิชาหรือชายมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคนพิการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ งบประมาณที่ได้รับ มีความเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ

3. ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด 3.51 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ วางแผนดำเนินงานและร่วมกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินโครงการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ มีการเผยแพร่และขยายผลการปฏิบัติกิจกรรมสู่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

4. ด้านผลผลิต (Product) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด 3.51 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โครงการการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการสู่การพึ่งตนเองบรรลุวัตถุประสงค์ทุกข้อ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักศึกษาคนพิการ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมชุมชนตนเอง มีข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการประเมินไปใช้และสำหรับการประเมินครั้งต่อไป ดังนี้

(1) ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

(1.1) ประเมินโครงการการจัดกระบวนการเรียนรู้โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการ สู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงโครงการให้ดียิ่งขึ้น โดยมีการนำผลประเมินและข้อเสนอแนะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และ ด้านผลผลิต (Product) ไปปรับปรุงพัฒนาโครงการที่เกี่ยวข้องให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

(1.2) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ที่รับผิดชอบโครงการโดยตรงเพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(1.3) ควรให้กลุ่มบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ ร่วมกันวางแผนโครงการ ดำเนินงานตามโครงการและติดตามประเมินผลการจัดทำโครงการต่าง ๆ ร่วมกัน

(1.4) ควรมีการนิเทศ ติดตามผล การดำเนินงานตามโครงการแต่ละโครงการอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่องพร้อมทั้งมีการรายงานผลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน พร้อมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ แก่ผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้น ในการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามแผนงานสอดคล้องกับนโยบายและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้

(2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(2.1) ควรมีการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาคนพิการแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จในการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการ สู่การปฏิบัติที่ต่อเนื่อง ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

(2.2) ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการและการจัดกระบวนการเรียนรู้โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการ สู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.)

(2.3) ควรมีการศึกษาลักษณะ (Outcome) หรือผลกระทบ (Impact) ของโครงการ ที่มีต่อผู้ร่วมโครงการและชุมชนในลักษณะของการติดตามผล (Follow-up or Tracer Study) เพื่อให้ได้ผลรวมและผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการที่สามารถนำไปกำหนดแนวทางการขยายโครงการในพื้นที่อื่น

(2.4) ควรศึกษารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสำหรับนักศึกษาคนพิการ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ภายใต้บริบทของพื้นที่สังคมชุมชน เพื่อนำมากำหนดแนวทางจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพต่อไป